

GOŚCIE POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 1.30

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Do Moskwy — nigdy.

Pochód wojsk polskich naprzód — jest jeszcze ciągle w toku, nie wiemy, domyślać się tylko możemy, kiedy się zatrzyma.

Możliwość ta nie są jednak absolutne; nie wiemy przecież, jak się potoczy kampania, z czysto wojskowego stanowiska, nie wiemy również, jak się rozwinie akcja dyplomatyczna, która może być z obydwóch stron podjęta każdej chwili.

Są jednak i takie możliwości, o których można, wolno, a nawet należy wyrokować absolutnie, właśnie dla dobra narodu i państwa. Są to te możliwości, które należy dla dobra sprawy z góry wykluczyć, choćby były nie wiem jak ponętne, imponujące ogromem zjawiska.

Na łamach naszej prasy, tu i ówdzie, zresztą w formie odosobnionej, pojawiają się głosy, nie zapowiadające wprawdzie, ale sugerujące ewentualność marszu na Moskwę. Miałyby to być rzekomo jedyna droga, na której szansa obalenia bolszewizmu mogłaby być obliczoną w szatę realnej rzeczywistości.

Falszywy to z gruntu pogląd i mylne przekonanie; opiera się on na powierzchownych obserwacjach, nie wytrzymuje krytyki i jest nawskroś fantastyczny.

Daleko nam przecie i bardzo do tej zjednoczonej potęgi, jaką reprezentują w obecnej wojnie Francja i Anglja, daleko nam również do tej potęgi militarnej, jaką uosabia sama Francja. We Francji obecnie, jak i w roku 1870-71 nie brakło zdań podnieconych i namiętanych, dla których celem widomym wojny był marsz na Berlin i wkroczenie tryumfalne zwycięskich wojsk do stolicy Hohenzollernów.

A jednak zawahano się przed tym krokiem, chociaż nie tak trudno byłoby go zrealizować. I to nie tylko dlatego, że Anglja mogła być nie chętną takim zamiarowi Francji, ale dlatego, że pamięta się dobrze w samej Francji, że Berlin był już w rękę zwycięskiej Francji, a mimo to hydra militarysty nie została zniszczoną i zmiądzłą.

W szczególności Francja ma bogate w tym kierunku doświadczenie: miała przecie za Napoleona I wszystkie bezmała stolice Europy w rękę, od Madrytu do Moskwy, a mimo to siły jej okazały się za słabe, by wykonać energię zwycięzcy.

Między Madrytem a Moskwą, zwłaszcza w stosunku do Napoleona I i Francji jest duża analogia. W jednym bowiem i drugim wypadku opanowanie stolicy wywołało narodowo-ludową reakcję przeciw francuzom; wojny bynajmniej nie zostały zakończone, lecz właśnie przeciągnięte w nieskończoność, aż w końcu Francja, tyle razy zwycięska, została powalona.

Daleko nam do tej potęgi, jaką uosabia Francja, a powyższe przykłady są dość przekonujące nawet i w tym wypadku, gdyby Polska miała przedsięwziąć marsz na Moskwę nie tylko z własnej inicjatywy, gdyby ją nawet do tego zachęcano nawet

obeცywano pomoc. Również i wtedy nie powinniśmy mierzyć tak daleko, powinniśmy się zdobyć na najwyższy wysiłek woli i rozumu i kombinację moskiewską stanowczo wykreślić.

Dlaczego? Oczywiście musimy dać odpowiedź pozytywną, ponieważ analogje, choćby najbardziej ściśle, nie mają przeciw moocy argumentu tam, gdzie decydują realne nasze interesa i ewentualności przyszłego rozwoju i ukształtowania naszych własnych stosunków.

Prawda — nasuwa się druga analogja z naszych własnych dziejów; i ta jednak nie miałaby dla naszych entuzjastów moskiewskich tryumfów wartości dowodu. Przed siedmiu laty, nie dawniej, dynastia Romanowych obchodziła uroczysto w przepychu starej stawy i chwaly carów trzeci setny jubileusz swego wyniesienia na tron rosyjski. Pamiętna to data — ten rok 1618, który był równocześnie datą wyrzucenia Polaków z Moskwy i zmarowania rezultatów świetnych wypraw wojennych Żółkiewskiego. Ta data pamiętna — to również początek, nie konfliktów, bo te były starsze, ale zaciekłości ludowo-poplej przeciw Polsce i wszystkiemu, co polskie. Te marsze na Moskwę wzmocniły zanadto siłę kozaczyzny, uzależniły siłę wojskową zanadto właśnie od kozaczyzny.

Tej historii dzisiaj powtarzać nie wolno. Polsce zależy pozytywnie teraz na budowaniu państwa ukraińskiego. Jest to problem wielki i trudny, zwłaszcza jeżeli ta nowa państwowość ukraińska ma się przepełnić zachodnio-europejską kulturą i oprzeć o zachodnią Europę.

Nie sposób dzisiaj rzucić sił militarnych słabej ciągle jeszcze Polski i nieistniejącej jeszcze Ukrainy na tereny, których samo tylko policyjne opanowanie wymagałoby znacznych armji i całych zastępów biurokracji.

Interesa Polski idą w innych kierunkach. Ma ona nie zdobywać i przebudowywać Rosję, lecz się od niej zabezpieczyć. Nie zastępów biurokracji nam potrzeba dla administrowania choćby przelotnego obcymi krajami. My nie mamy biurokracji jeszcze dla siebie samych, musimy ją dopiero wytwarzać, a przedewszystkiem potrzebujemy milionowych rąk do pracy twórczej na roli, w przemyśle i handlu.

W tych warunkach marsz na Moskwę, gdyby nawet był uświęcony powodzeniem, gdyby nawet miał przypięcować koniec rosyjskiego bolszewizmu, stałby się grobem Rzeczypospolitej, początkiem może nawet gwałtownego jej zaniku, nie mówiąc o tem, że taki marsz spowodowałby w krótkim czasie odwruch mas rosyjskich, pod hasłem jakiegoś nowego, ludowo-rosyjskiego bolszewizmu.

Wykreśliłmy zatem stanowczo z naszych kombinacji wszelką myśl o pochodzie na Moskwę; musielibyśmy ją wykreślić nawet wtedy, gdyby Polska miała za sobą już dziesiątki lat bytu, pomyślności ekonomicznej i moocy militarnej.

Zacięte walki nad Berezyną.

Warszawa, 20 maja. (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 20 b. m.

Na północ od Dniestru nieprzyjaciel ponownie atakował stacje Krzyżopol. W świetnie przeprowadzonym kontrataku piechota nasza, przy intensywnym współdziałaniu eskadry lotniczej, odrzuciła nieprzyjaciela na 20 kilometrów.

Pozatem na Ukrainie spokój.

Na odcinku Górnej Berezyny zacięte walki trwają w dalszym ciągu, gromadząc na tym odcinku rezerwy wszystkich innych frontów. Przeważające siły bolszewickie 19 maja atakowały do 9 razy nasze linje obronne. Niektóre miejscowości przechodziły w niezwykłe zaciętych walkach na bagnety kilkakrotnie z rąk do rąk. Szczególnie ciężkie walki toczyły się na froncie przeciw dywizji legjonów i pierwszej dywizji litewsko-białoruskiej, gdzie pod dowództwem generała Berbeckiego nieprzyjaciela kontratakami ponownie odbito i 500 jeńców oraz kilkanaście karabinów naszymi żołnierzami.

Na odcinku średniej Berezyny znaczne siły nieprzyjaciela, dążąc do sforsowania tej rzeki, zostały kontratakami odparte przez oddziały drugiej dywizji piechoty legjonów. Bohaterska działalność i ofiarne wytrwanie wszystkich wspomnianych oddziałów zasługują na szczególne uznanie.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego Kulfiński pułkownik.

Anglja, a ofenzywa polska.

Londyn, 20 maja. (PAT) Havas. Bonar Law odpowiadając na konferencję w sprawie kroków nieprzyjacielskich między Polską a bolszewikami przypomina, że rządowi polskiemu pozostawiono całkowitą odpowiedzialność w kwestji przyjęcia lub odrzucenia bolszewickiej propozycji pokojowej. Harmsworth odpowiadając jednemu z postów zaprzeczył jakoby znaczniejsze ilości amunicji austriackiej, zostały przekazane

Polsce pod opieką sojuszników. Bonar Law raz jeszcze zabrał głos, przeząc jakoby mocarstwa sojusznicze pochwały ofenzywę polską.

Zarzut Asquitha.

Wiedeń, 20 maja. (PAT). Rado. W. B. K. donosi z Amsterdamu, że Asquith w mowie, wygłoszonej we wtorek w Londynie, oskarża rząd angielski o wykrętne zatajenie przed parlamentem pociągania Polski przez Anglję.

O równouprawnienie języka polskiego na G. Śląsku.

Żądania, wystawione przez polskie Stowarzyszenie pracowników pocztowych.

Bytom, 20 maja. (PAT). Polskie Stowarzyszenie pracowników pocztowych i telegraficznych na zjeździe swoich delegatów uchwaliło przedłożyć koalicyjnej komisji rządzącej, w myśl jej zapowiedzi uprawnienia języka polskiego, następujące żądania:

Żądamy, aby na pocztach górnośląskich język polski miał te same prawa, co język niemiecki; aby „Ogólny urzędowy” dyrekcyjny opolskiej wychodził w języku polskim i niemieckim; aby napisy na pocztach i rozporządzenia dla publiczności w językach były ogłaszane; aby wnioski publiczności i pracowników przy pocztach i telegrafach do władz pocztowych wolno było podawać także w języku polskim; aby przy załatwianiu publiczności w urzędach pocztowych i przy okienkach urzędnikom wolno było posługiwać się także językiem pol-

skim; aby ogłoszenia zebrań zawodowych, kursów i t. d. wolno było wywieszać w ubikacjach pocztowych w obu językach; aby Dyrekcja poczt zakazała jaknajsurowiej podczas służby urzędnikom uprawiać agitację strajkową dla poparcia wrogich polakom żywiołów. Żądamy, aby w administracji pocztowej zaprzestano szykanowania, prześladowania urzędników narodowości polskiej. By w czasie plebiscytu żadnego nie przenoszono na inną posadę, bo zawsze my, polacy, przytem pokrzywdzeni zostajemy. Żądamy usunięcia z Górnego Śląska urzędników pocztowych hakatystycznych, którzy mają spokój członków polskiego Stow. pracowników przy pocztach i telegrafach i tych, którzy biorą udział w polskim życiu zbiorowym. Przestrzegamy, że po plebiscycie tym dręczycielom tą samą miarą odmierzymy, jaką nam dziś mierzą.

Echa pogromu w Kwidzynie.

Olsztyn, 20 maja. (Pat.) W czasie pogromu uczestników wiecu i pochodu kwidzyńskiego ostatniej niedzieli zostało wiele osób niebezpiecznie ranionych. Wszystkich nazwisk dotychczas nie stwierdzono. Zgraja niemieców, którzy wdarli się do hotelu polskiego, wyrzucił z rewolwerem w rękę oficer francuski porucznik Ceward. Hotelu tego bronili przed przybyciem wojsk włoskich także dwaj

inni członkowie misji francuskiej pan Martine i pan Lagrese, z których ostatniego ranił niemiecy niebezpiecznie w głowę. Rewizja domów, z których strzelali niemiecy dokonana została przez kapitana Voldato, przyczem znaleziono wystrzelone naboje.

Międzysojusznicza komisja w Kwidzynie wydała z okazji tego pogromu następujące oświadczenie:

Komisja międzysojusznicza wyraża żywe ubolewanie z powodu

zranienia kilku osób, życząc im jaknajszybszego wyzdrowienia. — Komisja odda sądowi aresztowanych. Spiewanie pieśni patriotycznych, co było jednym z przyczyn zajścia, komisja zakazuje od dziś dnia specjalnym rozporządzeniem. Wdrożenie śledztwa celu stwierdzenia dalszych, ewentualnie winnych, porucza komisja panu Henrykowi Beaumont, nadzwyczajnemu pełnomocnikowi, członkowi komisji międzysojuszniczej. Komisja wyraża zupełnie otwarcie naganę tej części ludności niemieckiej, która gardząc przestrogi prasy, usiłowała przeszkodzić, mimo poprawnego zachowania się polaków, w czasie manifestacji. Komisja zwraca się do komitetu propagandy z prośbą, ażeby zapobiegały wszelkim zamiarom — mogącym zakłócić wolność zebrań, gdyż w przeciwnym razie będzie się musiała chwycić środków, któremi się dotąd nie posługiwała. Uważając ludność tego obszaru za dojrzałą do walki w ramach praw i moralności, komisja wolałaby, aby i nadal nie była zmuszoną do ich zastosowania.

Pruska taktyka.

Kwidzyna, 20 maja. (Pat.) Uzbrojone bandy niemieców wspólnie z policją niemiecką dokonały napadu na wielki pochód ludności polskiej, zorganizowany w Kwidzynie w dniu 16 b. m. Kilka osób odniosło rany, a wiele ciężko pobito. Wezwani przez komisję międzysojuszniczą bersaglierzy przeszkadzili dalszym eksemplom.

Strejk dzieci szkolnych na Górnym Śląsku.

Bytom, 20 maja. (Pat.) Strejk dzieci szkolnych z powodu opornego stanowiska nauczycieli niemieckich wobec nauki języka polskiego rozszerza się coraz więcej na Górnym Śląsku. Ludność wiejska wypędza nauczycieli tych ze swoich gmin. Dzieci same organizują posterunki strejkowe, które nie dopuszczają do szkół niemieckich lub lamistrąjków. Sprawa szkolna staje się na Górnym Śląsku coraz poważniejszą. — Jeśli komisja koalicyjna nie zdecyduje się na stanowczy krok zaprowadzenia języka polskiego, należy się obawiać poważnych następstw tego dalszego traktowania Polaków jako narodu drugiej klasy.

Przymus paszportowy na Górnym Śląsku.

Bytom, 20 maja. (Pat.) Plama niemieckie dodają dziś wiadomość blura Wolfa, według której konsul francuski we Wrocławiu miał ogłosić, że od 1 czerwca b. r. obowiązywać już będzie przymus paszportowy między Górnym Śląskiem a Niemcami.

P. P. S. wobec rozruchów w Cieszynie.

Cieszyn, 20 maja. (PAT) Z powodu wtorkowych zaburzeń w czasie, których szumowiny miejskie rzuciły się na sklepy i paczęły je rabować, powziął komitet odbudowy Polskiej Partji Socjalistycznej na Śląsku Cieszyńskim następującą uchwałę: Komitet odbudowy PPS i organizacje klasowe robotnicze nie mają nie wspólnego z wykroczeniami nieodpowiednich jednostek, które

Przewrót w S. H. S.

WIEDEN, 20 maja. (Tel. wł. „Gł. Pol.”). Według informacji, otrzymanych z Belgradu, wybuchł tam przewrót dynastyczny. Od trzech dni tłumy oblegały konak; część wojsk, wierna dynastji, dała ognia. Padło przytem dwadzieścia trupów i 150 rannych.

Chorwacja zażądała niepodległości, Bośnia i Hercegowina szerokiej autonomji, a Czarnogórze — wycofania wojsk serbskich.

dopuszcili się 18 maja w Cieszynie plądrowania sklepów.

Stwierdza natomiast, że robotnicy trzeźniocy przyszli do Cieszyna, by upomnieć się w kategoriach politycznych o uwolnienie bezprawnie aresztowanych wędźników politycznych w szczególności porucznika Zaintka, lecz wobec tego, że upomnienie nie poskutkowało porucznika sami uwolnili. Cały szereg kupców między innymi pan Monigstein, Lewiński i Dłok oświadczają, że trzeźniocy robotnicy energicznie przekroczyli rabunkom, odebrawszy czechofilom i ślązakowcom zrabowane towary i oddali je kupcom.

Stwierdzono dalej, że rabunków dopuszczali się ślązakowcy i czechofile, a więc jednostki, którym należy na wywołaniu ekscesów i nieporządków na polskim Śląsku. Jednostki przysłano w tym celu do sprawy.

Wreszcie stwierdzono, że robotnicy polscy przeszkodziли plądrowaniom w Jabloncu i tak samo nie dopuścili do wykroczeń we Frysztaście i kilku innych miastach. Jakiegokolwiek inne wiadomości, podane o tych wypadkach mijają się z prawdą. Podp. Komitet obwodowy P. P. S. na Śląsku Cieszyńskim.

Rugi czeskie.

Cieszyn, 20 maja. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). W ostatnich dniach wszczęły się rugie czeskie, szczególnie w Ostrawie polskiej. Wyśledzona jest przedewszystkiem inteligencja, rzemieślnicy i kupcy. W ostatnich dniach rozkaz opuszczenia Ostrawy otrzymali właściciele nieruchomości w liczbie 17. Grozi im całkowita ruina.

Rokowania polsko-niemieckie w Paryżu.

Berlin, 19 maja. (PAT.). Biuro Wolfa donosi: Od połowy kwietnia toczą się w Paryżu rokowania polsko-niemieckie. Punktem wyjścia jest zawarty dnia 29 stycznia polsko-niemiecki układ, na mocy którego Niemcy zobowiązali się, drogą osobnej umowy, uregulować niektóre kwestje. Chodzi tu głównie o gwarancję Niemiec za wydane w czasie okupacji biletu markowe, o przewidzianą w traktacie pokojowym restytucję maszyn i urządzeń fabrycznych, oraz przyjęcie przez Polskę niektórych umów z dziedziny administracji i ustalenie zasad, wedle których ma nastąpić wypłata pensji urzędniczych. Prace nad temi sprawami w podkomisjach postąpiły już tak dalece, że dojrzały już do obrad na plenum delegacji. Delegacja niemiecka zajmowała od samego początku stanowisko, że równocześnie z temi sprawami

Anglia wobec kwestji żydowskiej w Polsce.

Podsekretarz stanu dla spraw zagranicznych, p. Cecil Harmsworth w odpowiedzi na zapytanie p. R. Meharena, czy sprawozdanie p. Stuarda Samuela, który w grudniu 1919 r. wrócił z Polski z komisją, jest w ręku rządu na dłuższy czas i kiedy rząd je ogłosi, oznajmił, że raport p. Samuela był rozstrząsany odnośnie do stanowiska żydów w Polsce i odnośnie do klauzuli o mniejszościach narodowych traktatu będzie oddany Radzie Ligi Narodów. Liga Narodów będzie badała, ażeby te klauzule były wypełnione, a uchybienie im ma być Radzie L. N. przedłożone w pierwszej instancji. W myśl traktatu rząd angielski polecił przedstawicielom brytyjskim w Lidze, ażeby przedłożyli w najkrótszym czasie raport p. Samuela Radzie Ligi. P. Harmsworth nie wątpi, że raport ten może być przedłożony parlamentowi.

Jak wiadomo, rząd angielski objął protektorat nad Palestyną i

Przesilenie gabinetowe we Włoszech.

Paryż, 20 maja. (Pat.) Radjo. Przez cały wtorek prowadził Nitti pertraktacje z przedstawicielami stronniczymi. Pozyskał on liberalów,

musi też nastąpić uregulowanie kwestji komunikacji z Prusami Wschodnimi, tudzież zabezpieczenie określonych w traktacie pokojowym praw mieszkańców, którzy mogą przyjąć obywatelstwo polskie lub niemieckie. Do tej chwili Polska nie okazała gotowości do wszczęcia rokowań nad temi nader ważnymi dla Niemiec sprawami. Jest jednakże nadzieja, że obrady także i nad temi sprawami będą niebawem podjęte i zostaną załatwione wspólnie i innymi kwestjami.

Mąka amerykańska dla Polski.

Gdańsk, 20 maja. (PAT). Na ostatnie dni maja i na pierwsze dni czerwca zapowiedziane jest przybycie następujących okrętów z mąką dla Polski: „Yarborough“ 4,500 ton mąki, „Stagpool“ 6,600 ton, „Cleartol“ 6,350 ton, „Streat Dart“ 4,400 ton, „Turkestan“ 5,800 ton, „Sheaf Lance“ 4,100 ton, „Teas Bridge“ 5,600 ton, „Wandby“ 5,800 ton, „Broogdale“ 4,500 ton i „Eastern Beabe“ 3,712 ton.

Budżet Krakowa.

Kraków, 20 maja. (Pat.) Rada miejska rozpoczęła wczoraj obrady nad budżetem na rok 1920. — Budżet zamyka się deficytem około 25 milionów mk.

Kronika polityczna.

Aresztowanie przedstawicieli rządu polskiego w Baku.

Baku zostało wzięte przez bolszewików dnia 27 kwietnia r. b. Bolszewicy aresztowali przebywających w tym czasie w Baku posła polskiego Tytusa Filipowicza, oraz urzędników poselstwa Bondiego, Smogorzewskiego i Kolańskiego. Wszyscy oni 25-go kwietnia wyjechali z Tyflisu do Baku w towarzystwie naczelnika państwa Azerbejdżan, oraz min. spraw zagranicznych tegoż państwa. Gdy przyjechali do Baku 26-go, wybuchła tam rewolucja bolszewicka, a nazajutrz przyszło z terenu wojsko bolszewickie, nie spotykając żadnego oporu. Podobno wszystkich aresztowanych wywieziono do Moskwy, jako zakładników.

Francja chce organizować armję ukraińską.

W warsz. kołach politycznych, zblizonych do misji zagranicznych jest mowa o tem, że należy się spodziewać rewizji stosunku państw zachodnich do zagadnienia państwowości Ukrainy.

Francja, jak się dowiadujemy, nosi się podobno z zamiarem wzięcia na siebie misji organizacji armji ukraińskiej i pokrycia zapotrzebowania tej armji.

ma już dość kłopotu z tamtejszymi obywatelami, którzy dość niedwuznacznie okazywali swoje niezadowolenie z żydów. Przyuszczamy, że powtarzające się „pogromy“ pod opieką rządu angielskiego zajmą w pierwszym rzędzie uwagę szlachetnych członków parlamentu londyńskiego i może wysła on p. St. Samuela na czele komisji śledczej do Palestyny.

Raport p. Samuela był jeszcze treścią interpelacji 6 maja, tym razem p. W. Shaw zapytał rząd, czy prawdą jest, że zewnętrzne czynniki wpływają na to, ażeby zwlekać z ogłoszeniem tego sprawozdania, co tedy rząd zrobił, aby jaknajszybciej sprawozdanie p. S. było ogłoszone. — Podsekretarz stanu, p. H., odparł, że mowy być nie może o jakiegokolwiek wpływach na rząd J. K. M., któreby pochodziły z zewnątrz, a co do drugiej części, to nie ma nic do dodania nadto, co powiedział jeszcze go poniedziałku.

radycalów, socjalistów i katolików. Nie jest jeszcze zapewnionem poparcie grupy narodowej. Jeżeli ta oświadczy się za rządem Nittiego, nie będzie on miał żadnych trudności w tworzeniu gabinetu.

Europa wobec bolszewików.

Gen. Gaugth jedzie do Rosji.

Wilno, 20 maja. (PAT) Z Rewla donoszą: 8 maja przybył do Rewla razem z komisją angielską generał Gaugth, jadący do Rosji dla zapoznania się z obecnym stanem rzeczy w Rosji.

Sztokholm, 20 maja. (Tel. wł. „Gł. Polsk.“). Pisma tutejsze donoszą, że dotychczasowy przedstawiciel Anglii w Rewlu, gen. Gaugth został wydelegowany do Moskwy. Pisma sowieckie uważają ten fakt za przywrócenie stosunków dawno zerwanych pomiędzy Anglią a Rosją.

Angielska delegacja robotnicza w Moskwie.

Paryż, 20 maja. (PAT) Radjo. „Le Temps“ ogłasza telegram bolszewicki z Moskwy donoszący, że angielska delegacja robotnicza przybyła do Moskwy w niedzielę razem ze skandynawską i z prezydentem amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Jeden z komisarzy ludowych oświadczył w przemówieniu powitalnym, że gdyby 6 milionów robotników angielskich podniosło swój głos, wówczas lud rosyjski przewyciężyłby wszystkie trudności, a Czerwony sztandar powlewałby nad całą Anglią.

Rokowania rosyjsko-litewskie.

Kopentaga, 20 maja. (Pat.) — „Berlinske Tidende“ donoszą: Rokowania pokojowe toczące się w Moskwie z delegacją litewską utknęły z powodu zachorowania kilku członków tejże delegacji. Obrady w sprawie granic Litwy mają przebieg pomyślny.

Rokowania rosyjsko-armiejskie.

Ljon, 20 maja. (PAT) Radjo. Rząd sowiecki wszczął rokowania z Armenią w celu podjęcia stosunków dyplomatycznych na podstawie uznania niezawisłości Armenji. W Erywanie czynione są żywe przygotowania wobec niebezpieczeństwa, zagrażającego ze strony Turcji.

Rumunja mobilizuje.

BUDAPESZT, 20 maja. — (Pat.). Z Bukaresztu donoszą, że powołano tam pod broń 4 nowe roczniki.

Sułtan chce abdykować.

Wiedeń, 20 maja. (PAT) Radjo. WBK. donosi z Londynu drogą na Bazyleę, że sułtan wysłał do Rady Najwyższej pismo, w którym oświadcza, że zdecydowany jest ustąpić, a sprawowanie rządów oddać komisji koalicyjnej, ponieważ nie jest w stanie podpisać swoim imieniem warunków pokojowych. Rada Najwyższa nie udzieliła dotychczas na to pismo żadnej odpowiedzi.

Proklamowanie świętej wojny w Turcji.

Londyn, 20 maja. (Pat.) Według nadeszłych tu informacji proklamowano w Konstantynopolu świętą wojnę. Proklamacja zrywa muzulmanów z całego świata do walki w obronie Islamu. Oświadczają, że traktat pokojowy przedłożony Turcji jest zamachem na Islam.

Nowy gabinet serbski.

Ljon, 21 maja. (PAT) Radjo. Z Belgradu donoszą, że nowy gabinet złożył przysięgę. Zadaniem jego jest ogłoszenie prawa wyborczego i przygotowanie do wyborów.

Stosunki ekonomiczne francusko-niemieckie.

Paryż, 20 maja. (PAT) Radjo. Dzień rozpoczęły się w Paryżu narady delegatów francuskich i niemieckich celem ułatwienia powzię-

Stosunki lotewsko-rosyjskie.

Wilno, 20 maja. (PAT) Z Rewla donoszą. Przedstawicielem Rosji sowieckiej przy rządzie estońskim ma zostać hr. Benkendorf. Byłby on pierwszym przedstawicielem sowieców przy rządzie zagranicznym.

Zbolszewizowanie republiki kaukaskiej.

Sztokholm, 20 maja. (Tel. wł. „Gł. Polsk.“). „Chicago Tribune“ donosi, że wbrew przewidywaniom dyplomacji ententy republiki narodowe na Kaukazie nie potrafiły stawić oporu bolszewizmowi. Zarówno Gruzja jak i Armenja stały się sojusznikami Rosji sowieckiej.

Polityka Litwy.

Co mówi prof. Woldemar?

Olsztyn, 20 maja. (PAT). Z Kłajpedy donoszą, że powrócił do Kowna z Paryża i Londynu prof. Woldemar, litewski minister spraw zagranicznych. Opowiedział on dziennikarzom, że Anglia jest gotowa przyznać niezależność Litwy. Prof. Woldemar opowiada dalej, że kwestja Wilna ma być wkrótce rozwiązana przychylnie dla Litwy i że terytorjum Kłajpedy zostanie w najbliższym czasie przyłączone do Litwy. Stanowisko Francji względem Litwy staje się coraz przychylniejsze. Francuska misja wojskowa ma być wkrótce zamieniona na reprezentację dyplomatyczną. W dalszym ciągu swej deklaracji prof. Woldemar zaprzecza pogłoskom, jakoby Litwa wchodziła w porozumienie z bolszewikami. Wiadomości o propagandzie bolszewickiej na Litwie są nieprawidłowe. Demokratyczna konstytuanta litewska jest tego najlepszym dowodem.

Konfiskata majątków na Łotwie.

Ryga, 20 maja. (Pat) Od listopada 1919 roku do maja b. r. rząd lotewski zaskwestrował 183 majątki ziemskie za udział właścicieli w akcji Bermonta. 40 zaskwestrowanych majątków należy do rozmaitych książąt, hrabiów i baronów.

cia stosunków ekonomicznych między obu państwami. Ze strony Niemiec przybyli Deutsch Gerhardt, przedstawiciel przemysłu włókienniczego, Kopenberg, handel en gros, von Weinber, produkta chemiczne, Gugenheiner, odszkodowania. Francję reprezentuje, Leon Lerys, metalurgia, Fryderyk i Eugenjusz oraz Gardieu, przemysł elektryczny.

Zniesienie fortyfikacji Helgolandu.

Nauen, 20 maja. (PAT) Radjo. Według doniesień angielskich o zniesieniu wszystkich urządzeń fortecznych na Helgolandzie będzie ukończono w zupełności w dniach najbliższych. Fortyfikacje i działa zostały zniszczone przez niemieckich robotników pod nadzorem Anglii.

Stan rokowań lotewsko-niemieckich.

Ryga, 20 maja. (PAT) Informacje prasy o dojściu do skutku porozumienia lotewsko-niemieckiego nie potwierdzają się. Delegaci lotewskiego Czerwonego Krzyża wrócili do Rygi, nie doprowadzwszy układów do pomyślnego końca. Niemcy stawiają przedewszystkiem trudności w sprawie odszkodowania za akcję Bermonta na Łotwie.

Kongres Ligi narodowej w Ljonie.

Ljon, 20 maja. (PAT) Radjo. Kongres Ligi narodowej został otwarty wczoraj, pod przewodnictwem ministra handlu uchwalono następującą rezolucję: Wznowienie wywozu jest najważniejszym warunkiem podniesienia się ekonomicznego i finansowego Francji. Wobec tego, że możność eksportu zawisła jest od regularnej produkcji przemysłowej i rolniczej, kongres potępił ostatni ruch strejkowy o charakterze niezadowolonym, a zatem niezgodnym.

Kongres składa rządowi rezolucję z powodu okazywanej energii wobec syndykatu robotniczego w obronie porządku publicznego.

Nowiny w kilku słowach.

— W Riverston, w pobliżu Korfu, wykonano zamach na gmach sądu, który podpalano przy pomocy środków wybuchowych. Wszelkie akta i dokumenty spłonęły. W zamachu uczestniczyło około 50 osób.

— Ewakuacja Mogunji przez wojska francuskie odbyła się w poniedziałek rano w zupełnym porządku i spokoju. Ewakuacja pozostałych terenów okupowanych odbywa się w dalszym ciągu normalnie.

— Z Colombo sygnalizują przybycie statku „America“ wiozącego 10,486 Czechów powracających z Syberji.

— Następcą Denikina gen. Wrangel utworzył na Krymie nowy rząd.

Warszawa.

Mianowania w wojsku polskim.

— Dekretem L. 2118 z dnia 21-go kwietnia 1920 r. w myśl ustawy, sejmowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o ustaleniu starszeństwa stopni oficerskich w wojsku polskim zostają zatwierdzeni w stopniach generałów-poruczników dnia 1 kwietnia 1920 r.

Z grupy oficerów b. armji austro-węgierskiej: Generałowie-porucznicy: Trzaska-Durski Karol, Pruszyński Stanisław, Gołogórski Emil, Rozwadowski Tadeusz, Pomiankowski Józef, Puchalski Stanisław, Zygadłowicz Gustaw, Majewski Stefan, Romer Jan, Lemeran Salin Robert.

Z grupy oficerów b. korpusów wschodnich i b. armji rosyjskiej: Generałowie-porucznicy: Michaelis-Hennig, s. p. Dubiski Filip, Symon Antoni, Latour Józef, Jędrzejewski Władysław, Listowski Antoni, Leśniewski Józef, Iwaszkiewicz Wacław.

W korpusie sądowym: Generał-porucznik Koreywo Piotr.

Z grupy oficerów b. Legionów polskich: Generałowie-porucznicy: Zieliński Zygmunt, Sosnkowski Kazimierz, Roja Bolesław, Rydz-Smigły Edward.

Z grupy oficerów b. armji niemieckiej: Generał-porucznik Raszewski Kazimierz.

Zjazd delegatów opieki społecznej.

Ministerstwo pracy zwołało na 26, 28 i 27 b. m. zjazd delegatów opieki społecznej.

Kongres P. P. S.

(w) Dziś, dnia 21-go b. m., rozpoczną się obrady kongresu Polskiej Partji Socjalistycznej. Jednym z ważniejszych punktów obrad będzie sprawa ewentualnego wzięcia udziału w rządzie.

W związku z tem w sferach politycznych informują, że wszelkie dotychczasowe pogłoski i przypuszczenia o rekonstrukcji, czy też ustąpieniu obecnego rządu, są przedwczesne. Sprawa zmian rządowych stanie się aktualna dopiero po kongresie P.P.S.

Przedstawiciel Polski przy Petturze.

w Jak slychać, przedstawicielem rządu polskiego przy atamanie Petturze ma być Jan ks. Woroniecki.

Giełda warszawska.

Waluty i czeki.

Notowania z dnia 21 maja.

Waluty: ruble carskie po 500—243—244.50; ruble dumskie po 1000—53.25—55; drobne — 42; franki francuskie — 14.50—15.10; dolary St. Zjednoczonych — 191.50—190; dolary kanad. — 163; leje rumuńskie 3.50—3.55; marki niemieckie po 1000 485—445—437. Czeki: na Paryż— 15.20—15.75—15.60; na Szwajcarię 36—37—36; na Londyn — 800—803—790; na Nowy Jork—194—199.50—195.50; na Berlin—442—45—446.

Łódź.

Nuncjusz Ratti w Łodzi.

W sobotę o godz. 9 i pół wieczorem jednocześnie z ks. kardynałem d-rzem Aleksandrem Kakowskim, wejdzie do kościoła św. Stanisława Kostki Jego Ekscelencja ks. arcybiskup nuncjusz Ratti, który przybędzie z dworca kaliskiego.

Z powodu zapowiedzianego przybycia o godz. 5-ej po poł. Jego Eminencji ks. arcybiskupa warszawskiego d-ra kardynała A. Kakowskiego komitet organizacyjny powitania odwołał się do obywateli, aby przyozdobiono domy i balkony, oraz aby ludność wzięła żywy udział w powitaniu arcybiskupa.

Pożyczka na roboty publiczne w sumie 650,000 mk.

Wydział powiatowy sejmiku łódzkiego zatwierdził uchwałę Rady Miejskiej w Zgierzu w sprawie zasięgnięcia od rządu pożyczki na roboty publiczne.

Z urzędu walki z lichwą i spekulacją.

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 14-go b. m., regulującego ceny potraw i napoi, obowiązani są wszyscy właściciele restauracji, barów, bufetów i t. d. najdalej do dnia 26 b. m. przedłożyć w urzędzie walki z lichwą i spekulacją, Pusta 18, do zatwierdzenia cenniki wygotowane wedle wzoru umieszczonego na drzwiach urzędu i to wraz z patentami.

Wypiekanie ciastek z mąki i wyrabianie lodów z użyciem cukru jest surowo wzbronione.

Wszelkie przekroczenia dotyczące tych rozporządzeń surowo będą karane.

W sprawie pomocy lekarskiej.

Wojewoda łódzki nadesłał starostom i komisarzowi rządu na m. Łódź okólnik, zawierający wyjaśnienie ministerstwa zdrowia publicznego, iż według obowiązujących obecnie przepisów lekarz powiatowy nie ma obowiązku udzielania bezpłatnej, lub ulgowej pomocy pracownikom państwowym. Wykonywanie praktyki lekarskiej lekarzom powiatowym jest wogóle zabronione.

Z uwagi więc na przesłane do ministerstwa doniesienia niektórych starostw, wydanem zostało odpowiednie zarządzenie, celem wyjaśnienia sprawy.

Co się tyczy organizacji pomocy lekarskiej dla pracowników państwowych, to odpowiedni projekt ministerstwa zdrowia publicznego jest już na ukończeniu i w niedługim czasie przedstawiony będzie właściwym czynnikom do zatwierdzenia.

W jedności—sita.

Dewlżną tą kierowały się istniejące dotychczas w Łodzi dwa zrzeszenia lokatorskie: Tow. „Lokator” i „Związek lokatorów w Łodzi (Łagiewnicka 25), które w celu skuteczniejszej akcji obronnej połączyły się tworząc oddział „Centralnego Związku lokatorów w Polsce”.

Lokal oddziałów mieści się przy ul. Andrzeja 11. Sekretariat czynny od 10 do 1 po południu.

Nafta dla ludności.

„Towarzystwo rozdziału i sprzedaży nafty”, w którego skład wchodzi 14 rafinerji w Polsce, otrzymało na przeciąg jednego roku koncesję na zaopatrywanie naftą narazie b. Królestwa Kongresowego, później zaś ewentualnie w całej Polsce. Firma „Bracia Nobel” partycyduje w przedsiębiorstwie w wysokości 30 proc.

Ze stow. handlowców polskich.

Na konstytucyjnym posiedzeniu zarządu stow. handlowców polskich podzielono mandaty w sposób następujący: prezes Wacław Kaffanke, wiceprezes S. Pfeiffer, sekretarze: F. Ładewski i S. Hübner, buchalter W. Peszczak, gospodarz lokalu Z. Sandomierski.

Do sekcji oświatowej powołano: przewodniczący Z. Łubieński i zastępcy F. Ładewski i E. Hilszer, do wydziału ochrony pracy—przewodniczący S. Pfeiffer, zastępca Bojarski; wydział rekomendacji członków—przew. Pruski, zastępca W. Kaffanke; wydział jednania członków. W. Drużycki, dochodów niestałych przew. E. Hilszer; wydział lekarski przew. A. Kamiński, kasa pożyczek i wsparć przew. Frey; koło członków przew. W. Rotterdam; koło miłośników sceny E. Gertner.

Posiedzenia zarządu odbywać się będą w piątki o godz. 8 i pół wieczorem; dyżury członków zarządu codziennie, prócz soboty, od godz. 7 do 8 wieczorem.

Strejk w piekarniach łódzkich.

Wskutek nie dojecha do porozumienia u inspektora pracy III okręgu na konferencji w dniu 19 b. m. pomiędzy związkami zawodowymi robotników przemysłu mącznego (chrześcijan i żydów), a właścicielami, oraz zarządami piekarni współdzielczych i miejskich z dnem 20 b. m. wszyscy pracownicy porzucili zajęcia.

W pierwszym dniu strejku podpisało warunki 32 właścicieli piekarni posakontyngensowych chrześcijan, i 18 właścicieli piekarni żydowskich.

W celu kontroli piekarni, wyłonione zostały komisje złożone z przedstawicieli z wyżej wymienionych związków.

Nadmienić należy, iż jest to pierwszy strejk w piekarniach kontyngensowych w okresie wojennym.

Nowe żądania pracowników fryzjerskich.

Dnia 18-go maja b. r. właściciele zakładów fryzjerskich otrzymali od związku zawodowego pracowników fryzjerskich nowe żądania z warunkiem przyjęcia ich do dn. 20 b. m. W przeciwnym bowiem razie pracownicy zdecydowani są rozpocząć strejk. Żądana podwyżka wynosić ma 100 proc. w zakładach, w których pracownicy pracują na pensję, tam zaś, gdzie pracują na procenta, mają być o 100 proc. podwyższone ceny za usługi fryzjerskie, by w ten sposób zapewnić pracownikom zarobki również o 100 procent większe.

Mrozinińska na przedst. ludowem. Ponieważ gościnne występy p. Mary Mrozinińskiej zbliżają się ku koń-

cowi, komisja kulturalno-oświatowa pragnie dać na przedstawienie ludowe komedję ze współudziałem znakomitej artystki. Wobec tego zapowiedziane widowisko „Kłątwa” nie odbędzie się, a natomiast daną będzie komedja Perzyńskiego pod tyt. „Aszantka”. Pozostałe bilety w cenie od 1 marki do 10-ciu są do nabycia w wydziale szkolnictwa, Piramowicza 3, I piętro.

Teatr Polski.

Ostatnie występy Mary Mrozinińskiej.

Dziś, w piątek, po raz drugi teatr gra komedję W. Perzyńskiego p. t. „Aszantka”.

Jutro po południu ukaże się „Zaczarowane koło”, piękna baśń dramatyczna L. Rydla ujęta w misterne ramy obrazów tchnących głęboką poezją.

W niedziele po poł. o godzinie 8-ej „Zazarty automobilista”, wieczorem „Polka w Ameryce” Kozłowskiego z udziałem M. Mrozinińskiej.

W poniedziałek po południu „Siostra Helena”.

Wieczory kabaretowe w Sali Koncertowej.

Zapowiedziane w Sali Koncertowej wieczory kabaretowe wzbudziły duże zainteresowanie, odbędzie się one w oba dni Zielonych Świąt, program ich wielce urozmaicony zapowiada występy pp. Bukojemskiej, Ratolda, Talariko, Umińskiej, Verny, Molwicza, Sliwińskiego i innych.

Bilety są do nabycia w cukierni W-go Gostomskiego. Początek o godzinie 8.45.

Wykrycie składu amunicji i granatów.

Wydział śledczy policji łódzkiej wykrył w domu na Starym Rynku № 6 potajemny skład amunicji i różnych granatów nowych i starych. Składy te opieczetowano i postawiono straż policyjną. Właściciela składu aresztowano.

Potajemna fabryka wyrobów tytoniowych.

Urzędnicji 2-go okręgu kontroli skarbowej m. Łodzi wykryli potajemną fabrykę wyrobów tytoniowych w domu przy ul. Dzielnej 7, prowadzoną przez Chaima Hercmana. Dokonana rewizja w lokalu wykryła zapasy gotowych wyrobów tytoniowych, przyczem przy pracy zastano kilkunastu ludzi.

Oprócz znacznej ilości tytoniu, papierosów, gilz, znaleziono materiały papierowy do fabrykacji gilz, pudełek, etykiety, różne przyrządy i t. d.

Wszystkie znalezione przedmioty skonfiskowano na rzecz skarbu państwa i przewieziono do magazynu 2-go okręgu kontroli skarbowej przy ul. Rokicińskiej 26. Lokal fabryki opieczetowano. Chaima Hercmana oddano pod sąd.

Wykrycie potajemnej fabryki sacharyny.

Dzięki czujności władz fiskalnych wykryto potajemną fabrykę sacharyny przy ul. Konstantynowskiej 68, którą prowadziła niejaka Karolina Frenkiel. Gdy urzędnicji 2-go okręgu kontroli skarbowej weszli nagle do lokalu, znaleźli tam zatrudnione przy fabrykacji sacharyny osoby, które na widok przedstawicieli władz chciały zbiec.

Rodzicom i rodzeństwu

B. P. LUCJI MANDELTORTÓWNY

wyrażają swój głęboki żal i współczucie

Ignacostwo i Adolffostwo BERGER.

Rewizja wykryła olbrzymie zapasy sacharyny w proszku i w kryształach, nadto 5,000 napelnionych tubek szklanych, podrobione etykiety i t. d. Fabrykę opieczetowano a skonfiskowane przedmioty zabrano. Właścicielka fabryki Karolina Frenkiel została pociągnięta do odpowiedzialności.

Znów obława na „Czarną giełdę”.

Wczoraj znów policja zarządziła obławę na czarnogieldziarzy na ul. Piotrkowskiej od Krótkiej do Południowej i aresztowało 18 osób, które pociągnięto do odpowiedzialności za uprawianie na chodnikach operacji giełdziarskich i tamowanie ruchu ulicznego.

Napady bandyckie.

Onegdaj w nocy we wsi Kurówce-Kościełne, gm. Czarnocin, pow. łódzkiego, dokonano zuchwałego napadu bandyckiego na dwle zagrody, w celach rabunku. Bandytami, jak stwierdzono, byli dezertjerzy, uzbrojeni w karabiny, zorganizowani w liczbę 10-ciu w szajkę, operującą w tamtych okolicach.

Czterej z nich wtargnęli najpierw do domu Katarzyny Swiderrek, którą, rozbudziwszy ze snu, steroryzowali i rozkazali, aby wskazała, gdzie ma ukryte pieniądze. Splądrowawszy cały dom, bandyci zabrali około tysiąca marek gotówką, zegarek srebrny, złotą broszkę, zapasy żywności i inne przedmioty ogólnej wartości 30,000 mk.

Następnie oiz sami bandyci napadli na pobliski dom zamieszkiwany przez matkę Swiderkowej, 58-letnią Marjanę Majek, gdzie pod groźbą wymusili od właścicielki wydanie szkatułki, zawierającej 5,000 mk. gotówką, nadto zrabowali różne wartościowe rzeczy i ztępem odeszli. Przyłączywszy się do oczekujących 5 towarzyszy, razem zbiegli do pobliskiego lasu Kraszewskiego.

O zuchwałym napadzie dano natychmiast znać telefonicznie do komendy policji w Łodzi, oraz na powiat łódzki, która delegowała komisarza Płońskiego z oddziałem; niezależnie od tego wyruszył oddział policji miejskiej. Osaczono las w Kraszewie i dano szereg strzałów, bandyci odpowiedzieli strzałem. Obława nie dała na razie pozytywnych wyników, policja jednak jest na tropie zuchwałych bandytów.

W piekarniach przy ul. Wolborskiej № 19, 22 i 30, gdzie pracują sami majstrowie z praktykantami, dokonano wczoraj napadu przez strejkujących czeladników piekarskich. Wobec bójki, krwawego starcia interwenjowała policja. Część napastników aresztowano, reszta zbiegła.

Przejechany na śmierć.

(g) Tramwaj, dążący przez ulicę Rokicińską z Widzawa, którym kierował motorowy Płuciennik, o-

koło posesji № 12, najechał na 8-letniego Władysława Czarnolewicza, który poniósł śmierć na miejscu. Zwioki przeniesiono do trumfarni przy szpitalu Anny Marji. Rozpaz ojca, zamieszkałego przy ul. Nowej № 34, niema grania.

Kradzieże.

Z fabryki manufaktury nieianej w Widzawie skradziono pas kompresowy, długości 75 stóp, oceniony na 80,000 mk.

— Z biura Schroniska inwalidów wojskowych, Pańska 88, skradziono gotówką 10,000 mk. Podejrzani o kradzież urzędnioty biurowi zostali aresztowani.

— Z mieszkania Henryka Tygodzińskiego, Nowo-Cegielniana 7, skradziono różne rzeczy wartości 10,000 mk.

Giełda łódzka.

Zebrańie wczorajsze:

Ruble carskie po 500 w placeniu 239, żądaniu 248, tranzakcji 240; ruble dumskie po 1,000 — 50 — 52. franki szwajcarskie 36 — 37; franki francuskie 14,25 — 15; funty sterling. 785 — 795; dolary Stanów Zjednoczonych 190 — 193 — 191; 5 proc. listy zastawne m. Łodzi 195 — 200; czek na Berlin 443 4-5-6; marki niemieckie po 50 435.

Wczorajsze zebrańie było szerególnie ożywione. Stanowi historyczny moment w życiu naszego przemysłu. Brali w niem udział najwięksi przemysłowcy miejscowi. Dokonano na giełdzie towarowej następujących tranzakcji:

N. 20 angielski za K-o w żądaniu 560, w placeniu 550, N. 24 — 600 i 590, N. 32 pojedynczo za K-o — 710 i 700, N. 32 podwójny — 770 i 760 za gotówkę netto.

TEATR POLSKI Dzielna 18

pod dyr. Franciszka Rychlińskiego. Piątek, 21.V. Występ M. Mrozinińskiej. „Aszantka”, kom. w 3 akt. W. Perzyńskiego.

Gileostwo Drabkinowie

z okazji zaślubin córki swej Rai z p. inż. Eliaszem Wilnerem składają marek 10.000 na następujące cele:

Szpital Poznańskich	Mk. 1000.—
Pogotowie Ratunk.	„ 1000.—
Kasa wdów i sierot przy Stowarz. Komwojażerów (Sienkiewicza 3-5)	„ 1000.—
Chrześć. Tow. Dobroc.	„ 500.—
Niedola dziecięca	„ 500.—
Dom Sierot (Północna 38)	„ 500.—
Ezras Ilmim	„ 500.—
Klinika położnic (Sienk. 83)	„ 500.—
Dom starców (Średnia 54)	„ 500.—
Uzdrowisko	„ 500.—
Zorza	„ 500.—
Bykur Cholim	„ 500.—
Kolonje letnie	„ 500.—
Ochrona Herca	„ 500.—
Linas Hacholim	„ 500.—
Talmud-Tora im. rab. Maizla	„ 500.—
Kropla mleka	„ 500.—
8388—1	

SALA KONCERTOWA ul. Dzielna 18.

W niedzielę dn. 23-go i poniedziałek dn. 24 maja o godz. 8.45 wiecz.

2 WIECZORY KABARETOWE

AKTUALNO - SATYRYCZNE.

J. Bukojemska w najnowszym repertuarze:

Szkice mówiono taneczne. Efektowne i bogate kostj. wyk. firma B. Herse.

S. Talariko kontrakt art. opery w Bukareszcie, obecnie w „Mirażu”; pieśni i piosenki.

L. Molwicz art. teatru „Sfinks”, monologi aktualno-satyryczne, recytacje i bajki

St. Umińska artystka teatru „Polskiego”, satyra, bolączki dnia.

I. Verna artystka teatru „Argus”, tańce salonowe, klasyczne i wschodnie. Efektowne kostjummy.

St. Ratold artysta teatru „Miraż”, aktualne pieśni i piosenki.

St. Sliwiński artysta teatru „Miraż”, kuplety akt. satyr. najwybitniejszych autorów kabaretowych.

M. Wereszczyńska przy fortepianie.

Ostatnie nowości repertuarowe !!

Dyrekcja gwarantuje przez dwa wieczory, dwa odmienne programy.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Gostomskiego, a w dzień przedstawienia od g. 10 rano w kasie Sali do końca przedstawienia.

Dyr. Henryk Markiewicz.

PRENUMERATA.

Miesięcznie Mk. 32.—, Kwartalnie Mk. 96.—. Za odoszenie dopłaca się Mk. 3.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 40.00. Kwartalnie 120.00. Zagranicą Mk. 50.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA.

Zwyczajne: 250 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy. Drobne: 40 fen. za wyraz, najmnie 400 Mk. Poszukiwanie pracy 30 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 8.00 Mk., w tekście 10 Mk. po tekście 5.00 fen. za wiersz petit. (str. 5 szp.). Nekrologi: 2.50 Mk. za wiersz petit. (str. 5 szp.). Znacymowe i zaślubinowe po Mk. 150 po tekście. Za termin, druk ogłosz. i ofiar adm. nie odpowiada.

Helenów.

Rozpoczęcie sezonu Koncertowego
W niedzielę dn. 23 i w poniedziałek dn. 24 maja 20 r.

KONCERT

orkiestry dętej i różnej kadry wojsk kole-
jowych pod dyrekcją p. H. Bołotnego.

Początek o godz. 4 po południu. 49-2

Wejście dla dorosłych mk. 8, dla żołnierzy, uczniów
i dzieci mk. 5.

Ważne dla kupców, handlujących śledziami!

Długo istniejąca firma, przy ul. Starego Rynku pod № 4 (w podwórzu)
poleca śledzie różnych gatunków, również szkockie (Firma „Wood“) i ho-
lenderskie. 158-3

Ceny umiarkowane. Z poważaniem DŁUGO ISTNIEJĄCA FIRMA
STARY RYNEK 4. 168-3

OGŁOSZENIE.

Posiadacze karty żywnościowej okresu „121“
(maj) uprawnieni są do nabycia:

1 funta mąki przennej amerykań. na odcinek Nr. 8
1 „ pieczywa pszennego „ „ 18

Łódź, dnia 18 maja 1920 r.

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

8310-1

Teatr

przy ul. Cegielnianej 63, z meblami, dekora-
cjami, kostjum. i rekviz. jest do wynajęcia
na przedstawienia koncerty, wiece, odczyty i tp.

Informacji udziela Zarząd Teatru Wielkiego (Konst. 18 P. S. Kao) o
godz. 11-2 i od 5-8 wiecz. 126-3

Po starych cenach

Wódki Poznańskie

poleca

Dom Handlowy S. Bieliński i S-ka

Skład ul. Karola № 8 — Telefon 296. 187-2

„UZDROWISKO“

W czwartek, dn. 20 maja r. b. o godz. 3 po południu
odbędzie się w „Uzdrowisku“ uroczystość poświęcenia 4-ch łóżek
wielkości, na które zapraszamy niniejszym oświadczeniem naszych
instytutu. Uroczystość odbędzie się bez względu na pogodę.

Zarząd Towarzystwa Pielęgniowania Chorych
„Bykur Cholim“.

Komitet „Uzdrowiska“.

809-1

A.A. Kupuję zakłady
lokowe i ka-
rakulowe, oraz różn.
męskie futra. Płacę naj-
lepsze ceny. S. Grosman,
Piotrkowska 24. 27-34.

Kupuję meble, pianina,
dywany, garobroby,
futra, bieliznę, różne
sprzęty domowe, placę
najlepiej. Benedykta 19,
w sklepie. 509-30

Kupuję wyczeski wło-
sów i odpadki. Naj-
wyższe ceny Wiener No-
wo Cegielniana 7. 101-3

Samka z dobrym świe-
żym pokarmem po-
szukuje miejsca. Skrom-
ne wymagania. Szkoła
26 m. 15, Madero. 257-8

Meble salonowe do sprze-
dania. Ul. Kilińskiego
№ 101, m. 17, w po-
dwórzu na lewo, od 10
do 2 godz. 312-3

500. Jadąc ul. Piotr-
kowską zgub. portfel,
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi, na imię
Ezajl Ciecielskiego, Ki-
lińskiego 39. 68-2

Obraz olejny niezjąco-
go artysty Wejhera
do sprzedania. Ul. Nowo-
wargowa № 20 m. 4, od
4-8. 891-2

potrzebna szolna kel-
nerka. Piotrkowska 118.
ukiernia „Niespodzian-
ka“. 384-1

Klep spożywczo - kolo-
nialny dobrze prosep-
ujący z kompletnem u-
ządzeniem jest zaraz do
przedania. — Piotrkow-
ka 148. 740-3

Pies tresowany czystej
rasy wliczył do sprze-
dania. Wiadomość tylko
od godz. 5 po poł. „No-
wy Karol“ róg Wie-
leńskiej i Grodzkiej w
restauracji. 37-3

Power za 1500 marek do
sprzedania. Piotrkow-
ska 141 m. 12. 382-2

Sprzedaję zamzowe nie-
noszone buciki № 35.
Wiadomość: ul. Cegiel-
niana 66 m. 15 379-1

Salonik mahonowy fir-
my Thoneta, dubel-
tówkę, sprzedam, ceny
przystępne. Ul. Piotrkow-
ska 29 m. 2. 374-3

Tanio wykonywa roboty
szzydowe i pokojowe
malarz Jan Szapował,
Srednia 130. 000-3

Urzędniczka miejska po-
szukuje pokoju umeb-
lowanego, możliwie z u-
trzymaniem. Oferty skła-
dać do adm. „Głosu“ sub.
„Urzędniczka Miejska“,
392-2

2 elektryczne pianina
sprzedam, pianina,
fortepiany kupuję sprze-
daję. Chodkowski, Sien-
kiewicza № 25, tel. 400.
396-2

Zagubione dokumenty:
Abramowicz Zygm. zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 276-3

A. Adler Chaim Wolf zgub.
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 49-3

Boraksówna Fela zgubiła
paszport niemiecki
wydany w Koninie. 66-3

Bochtold Jan zgubił pa-
szport polski, wydany
w Łodzi. 256-3

Cederbaum Abram zgubił
paszport niemiecki
familiijny, wydany w Ło-
dzi. 280-3

Cegielnia Stefan zgubił
paszport niem., wy-
dany w Łodzi. 289-3

Cwaighaft Jakób zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 303-3

Dancigier Genia zgubiła
paszport polski tym-
czasowy, wydany w Ło-
dzi. 28-3

Figowski Leon zgubił
paszport niemiecki fami-
lijny wyd. w Łodzi. 310-3

Flaum Icek zgubił pasz-
port polski tymczasowy,
wydany w Łodzi. 316-2

Prinszpan Bernard zgub.
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 292-3

Fuks Majer zgubił pasz-
port niemiecki, wydany
w Łodzi, portfel i war-
tościowe papiery. Uczel-
wy znalazła zechce zwro-
cić, Targowa 26. 415-3

Fogiel Klara zgubiła pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 362-3

Frankental Dora zgubiła
legitymację chlebową
na 3 osoby. 372-1

Gocół Mostek zgub. pasz-
port niemiecki, wyda-
ny w Łodzi. 18-3

Giller Abram Fiszal zgubił
paszport polski,
wydany w Łodzi. 258-3

CASINO

Wkrótce

Motto:

Kto z was bez grze-
chu, niechaj
pierwszy na nią
rzuci kamieniem.

Z M A R T W Y C H W S T A N I E

(WOSKRESENIE)

Według wiekopom-
nego dzieła

Lwa
TOLSTOJA

Role Katarzy-
ny Masłowej
wykonała słynna

Marja
Jacobini

TEATR WIELKI

Konstantynowska № 16.
Dyr. A. Kompaniejewo.

200 Mk. nagrody.

Onegdaj o godz. 11-ej wiecz. idąc z mie-
czarni ziemiankiej, Piotrkowska 84, zgubi-
łem portfel z 50 Mk. i różnymi notatkami, nie ma-
jącymi dla znalazcy żadnej wartości. Uczelwy zna-
lazca zechce zwrócić portfel z notatkami, mającymi
dla mnie znaczną wartość, za wynagrodze-
niem 200 Mrk. Adres: Henryk Lejzerowicz, ul.
Navrot 1-a front do interesu. 412-1

Ogłoszenie.

Dla urządzenia piekarni miejskiej
poszuje się odpowiedniego pomieszczenia
z 6 izb lub jednego większego parterowe-
go lokalu fabrycznego, dającego się od-
powiednio podzielić, o łącznej powierzchni
posadzki co najmniej 500 metrów kw.

Posiadacze takich lokali zechcą zło-
żyć oferty na dzierżawę lub na sprzedaż
posiadłości w Wydziale Budownictwa Ma-
gistratu m. Łodzi, najdalej do dnia 1-go
czerwca 1920 roku. 809

Magistrat
Wydział Budownictwa.

DOMEK
z ogrodem
przy
ul. Piotrkowskiej

do sprzedania. Wia-
domość Krótka 9, m. 3.

Krajowa Fabryka Przetworów
i Tektur Smółcowych

KAZIMIERZ RUNDO i S-ka

Łódź, ul. Juljusza № 24

poleca tekturę smółcową (PAPE
DACHOWĄ) różnej grubości. 45-3

OGŁOSZENIE.

Zarząd na Polskę Francuskiego Towarzystwa
Ubezpieczeń na życie „L'Urbaine“ podaje do pu-
blicznej wiadomości, że polisa za № 97419 wysta-
wiona na imię Wincentego-Łoka Łaskiego została
zagubiona. W razie nieprzedstawienia zagubionej
polisy Towarzystwu „L'Urbaine“ w ciągu sześciu
miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia zostanie
ona uznana za nieważną i nieistniejącą. 401-3

Pokój umeblowany

z oddzielnym wejściem w okolicach: Mil-
sza, Pańskiej, Radwańskiej i Wólcząńskiej
poszukiwany za dobrą zapłatą.
Oferty do Adm. „Głosu“ sub. „Pieprzyk“.
8391-2

!! BARDZO WAŻNE DLA DAM !! Karbowanie i plisowanie sukien

Rozmaite fasony, ostatnie francuskie modele.
Wykonanie szybkie. Ceny umiarkowane.
145 PIOTRKOWSKA 145 65-2

Pothalf Jaker zgubił le-
gitymację chlebową
na 6 osób. 418-1

Goldberg Josef zgub. pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 407-3

Plicensztajn Józef zgubił
matrykę, wyda-
ną ze szkoły Brauna.

Rynberg Bernard zgubił
kartę odroczenia, wy-
daną przez P. K. U. w
Koninie. 899-3

Rórski Władysław zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Turku. 406-3

Hanemanówna Helena
zgubiła paszport nie-
miecki wydany w Łodzi.
421-3

Jecheskel vel Chackel Ber-
man zgubił paszport
niemiecki. 425-8

Jezierski Wiktor zgubił
paszport zagraniczny
do Czech wydany w Ło-
dzi. 424-3

Jakób Danziger zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi i, różne
dokumenty. 27-3

Jablonski Samul zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 25-3

Kron Szysja zgub. pasz-
port niemiecki famili-
jny wyd. w Łodzi. 50-3

Kirsztajn Oswald zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 378-3

Osizer Izaak zgubił pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 264-3

Kaplański Izrael zgubił
dowód osobisty tym-
czasowy, wydany w Bia-
lymstoku. 47-3

Lubliner Ryfka Ruchla
zgubiła paszport nie-
miecki, wydany w Łodzi.
79-3

Lewkowiec Salomon zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 274-3

Milsztajn Josef zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Brzezinach.
404-3

Przygórski Majer zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 20-3

Podemski Chemja zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 22-3

Paluch Władysław zgubił
paszport rosyjski,
wydany w Łodzi. 275-3

Piotrkowski Dawid Ze-
lig zgubił paszport
niemiecki, wydany w Ło-
dzi. 375-3

Pantyl Estera zgubiła
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 394-3

Przygórski Abram zgubił
dowód osobisty
tymczasowy, wyd. w Ło-
dzi. 409-3

Stroński Joel Icek zgubił
paszport niemiecki
familiijny, wyd. w To-
maszowie. 400-3

Reichert Lajser Noe zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Przasnyszu.

Reichert Mendel zgubił
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 51-3

Wobec wielkich przygotowań do
świętecznego repertuaru—
teatr dziś nieczynny

ZNANY PENSJONAT

R. Lauferowej
na Wiśniowej Górze 411

został otwarty. Jest jeszcze 8 wolnych miejsc.
Wiadomość na miejscu w willi Joeselzona.

Dr. U. Goldblatt

okulista 224-3

powrócił Piotrkowska № 17 U,
od 10-12 i 4-6.

PANIA

której wręczyłam swoje rzeczy dnia 17 b. m.
wiecz. o godz. 5-ej w wagonie pociągu odcho-
dzącego do Łodzi z Warszawy gdy sama kupowa-
łam bilet proszę o taskawo podanie swojego a-
dresu. Osoby, które jechały w tym wagonie i
wiedzą cokolwiek o tem zafszcu proszę za wynag-
rodzeniem podać mi informacje R. Biełous,
Długa № 35. 286

Poszukujemy

panny lub
młodego człowieka

obeznanego w przedzalnii do robót piśmien-
nych i jako magazynier. Zgłaszać się do fir-
my S. Klotz i S-ka, Srednia 40, między 10-12
przedpołudniem. 358-3

Poszukiwany jest

WOZNY

Oferty składać w biurze Łódz. Żyd. Towarz.
Dobroczyńności, Zachodnia № 20. 17-2

Zaginęły dwa listy - u-
mowy, wydane przez dom
handlowy A. Hirsberg w
Łodzi na nazwisko Leo-
narda Suligi, jeden z d.
29.IV na sumę 93000 mk.
drugi zaś z dnia 6.V na
sumę 175.000 mk. Dla
znalazcy są bez wartości,
gdyż zastrzeżenia pocy-
niono. 389-1

W. Dickstein
Adwokat

przeniosł kancelarię do
lokalu przy
ul. Piotrkowskiej 121 m. 3,
front II piętro. 10-1

Student uniwersytetu

Nauczyciel gimnazjum,
rntynowany pedagog
poszukuje kondycji. —
Oferty sub. „Kondycja“
w adm. Głosu. 311-3

BRYLANTY

złoto, srebro, perły, dja-
menty, biżuterię kupuję
placę najsepcze ceny.
S. Wittich. 182-30

Konstantynowska 7, pra-
wa oficyna, I piętro.

Zgubiono okulary, proszę
znalazcę o zwrocenie
za nagrodą, ul. Lipowa
№ 20, m. 11. 863-2

Wajntraub Bela zgubiła
paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 255-1

Welskopf Izaak zgubił
paszport niemiecki, wy-
dany w Łodzi, i świadec-
two urodzenia. 403-3

Zgubiono paszport fami-
lijny niemiecki, na
imię Józefa i Sury Ge-
niechowskich, wydany w
Łodzi. 321-3

Młoda 80-3

inteligentna panna z
wyższym wykształce-
niem, pisząca biegle na
maszynie, poszukuje po-
sady biurowej. Oferty
do adm. Głosu sub. J. B.

Zaginął

mały, biały piesek z
czarnymi plamkami. —
Wabi się „Molik“. Ucz-
ciwy znalazca zechce
zwrócić za nagrodą Zie-
lona 9, Prussak. 422

Książki!

używano szkolne oraz
powieściowe kupuję i
placę dobre ceny. L.
Kryszak, księgarnia,
Srednia 13. 419

EKSPEDJENT

inkasent pracujący o-
becnie w fabryczni i
dobrze zaprowadzony u
miejscowej klienteli —
pragnie zmienić swoje
stanowisko dla polepsze-
nia bytu. — Oferty skła-
dać do adm. Głosu sub.
I. S. 361-1